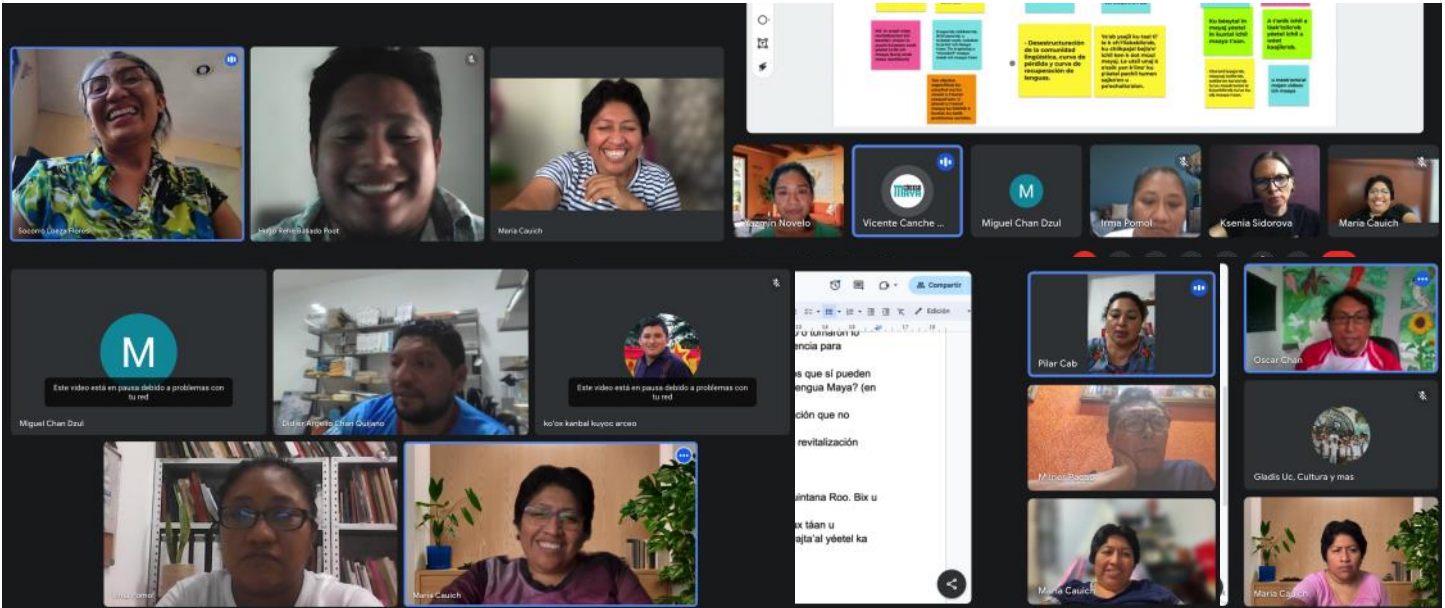

¡Waj a k'áat ka
kíimik wa ba'axe'
p'at chen beyo'!

U boletín Péełbalo'ob tu petenil mayab tu Wi'inali' Mayo 2024

[Péektsilo'ob](#) | [Múul Meyaj](#) | [Iniciativas](#) | [Ki'imak óolal](#) | [Náaysaj óol](#) | [Ba'ax - Bix](#)

Bix k mu'uk'a'ankúunsik k t'aane'

Ichil U Péekbal Waye' táan k kaxtik bix u beytal k mu'uk'ankúunsik k t'aane', jump'éeel u beelile', ka béeyak k múul kaambal yéetel u k'ajóolal u jeelo'ob táan u meyajo'ob yóosal u yúuchul, yóosale' táan k meyaj u tia'al ka yanak jump'éeel curso u tia'al u bin k kanik bix u beytal k mu'uk'ankúunsik k Maaya t'aane'. Le je'ela' táan k meyajtik yéetel k láak'o'ob Ksenia Sidorova, Vicente Canché, Irma Pomol, Marcos Pech, Miguel Oscar Chan yéetel Sásil Sánchez. Jujump'íitil táan k meyajtik, tu káajbale' táan k jets'ik jujump'íitij le ba'ax u beytal u meyaj u tia'al k ilik wa k na'atik ba'axten ku jáawal u t'aanal jump'éeel t'aan, ba'ale bix u beytal xan k mu'uk'ankúunsike'.

Láayli' k ts'áak u beelil k náaye'

Ti' le k'iino'oba' láayli' k meyaj yéetel le sembradores por ámbitos, yaanto'on múuch'o'ob u tia'al k xak'altik le ba'ax jóok' ti' le múul meyaj ta k beetaj Mayo máanik ti' le jornadas de trabajo, bey xan u tia'al k jets'ik ba'alo'ob k'abet ti' kaada áambito, bey xan ba'axo'ob yaan k beetik ti' le wi'inalo'ob ku taalo'obo'. Ichil jump'íit k'iin yaan u jóok'ol le "Plan Estratégico de Revitalización Lingüística u tia'al maaya t'aan"

Kaaj, kaajal, kaajalo'ob, kaajalo'on

Te K'iino'ob mániko', bino'on láak'int Mejen T'aano'ob, máaxo'ob táan u kaambal-kaansajo'ob yéetel junmúuch xí'ipalal yéetel ch'úupalal jejeláas tu'ux u taalo'ob, ba'ale', jach u je'emaj u tuukulo'ob yéetel u yóolo'ob tí'al u xak'altiko'ob, u na'atiko'ob, u k'áatchi'itiko'ob yéetel u jel patiko'ob ba'axo'ob táakbesik u kuxtal wíiniko'ob sáansamal, ts'o'ok wa jayp'éel meeso'ob jo'op'ok u múul xíimbalo'ob letí' beetik le k'iino'ob máano' tu beetajo'ob junjaats xíimbal tí' uláak' kaajalo'ob, ku ya'aliko'ob beya':

U k'iinilo'ob cha'an, báaxal, kaambal, boon, k e'esikbáa tu táan uláak' kaajo'ob, leo'lal bino'on Cholul, Tiholop, Yéetel Catmis. Bino'on ilaj ch'iich'o'ob Subinaj yéetel "Yaalo'ob Yóok'olkaab", t bonaj u k kúuchil k meyaj, ba'ale' beey xan t cha'antaj balts'am je bix "Ma' tin na'atikech" yéetel "Ramona viaja en bici". T e'esaj k meyaj yéetel táankelmo'ob CONAFE, báaxalnajo'on, k'aaynajo'on, yéetel k jantal úuchben ki'iki'i jaanlo'ob.

Iniciativa ti le wi'inala'

Péeksaj óolil miatsil

Le meyaj je'ela' ku jo'olinta'al tumen **Catalino Noh May**. U tuukulil le meyaj'a ka béeyak u ka'ansik ti paalalo'ob, táankelem paalalo'ob waa ti je máaxilo'obe' bix u ts'iibta'al yéetel bix u xo'okol le maaya t'aano', tia'al ka béeyak ichilo'one' mu'uk'a'ankúunsik le k t'aano'. Wáa a k'aat a wil u maasile' waye'

Náay yéetel meyaj ti'al ka béeyak k kuxtal ich Maayat'aan

Ti' le k'iino'oba' le múuch' meyaj ku yáantik ti'al ka u yúuchul jéejelas espacios yéetel meyajob ichil le movimientos', t much'ekbaj ti'al k tsikbaltik ba'ax táan u yúuchul yéetel le red táan u líik'il ti' le petenila'. Le tsikbalo'oba' tu betaj k tukultik le buka'aj ts'o'ok chan xíimbal, ichil talamil, ichil ki'imak óolalil, yan k'iine' tak ichil ts'íikil xan ba'ale' u k'áananile' ichil u tuukul táan k kuchik jump'éeel jats'uts siibal: u meyajil ti'al k k'ajóoltik uláak' máako'ob ku xíimbalobob ti' jump'éeelilil' tuukul.

Le much'ilo'oba' ku yúuchul tu kaajil Jo', óol cada ka'ap'éeel semana, ti' lelo' ku sáasilta'al bix je'el u páajtal k áantik ti'al ma' u je'eel le meyajá'. Máaxo'ob ku betiko'ob u Péekbal Wayne': Lilia Hau, Socorro Cauich, Pedro Dzidz, Yazmín Novelo yéetel Nehemías Chable.

Ki'imak óolalo'ob

K'iin k'aaba'o'ob

U péekbal waye' ku kí'imak óoltik **MILDRE ARELY CHABLE UC** tu chan kaajil Timul, le 02 ti' Mayo ku k'iimbesik u k'iin u k'aaba'.

Ti' **MATIAS HOIL TZUC** tu chan kaajil Chechmil, le 14 ti' Mayo ku k'iimbesik u k'iin u k'aaba'.

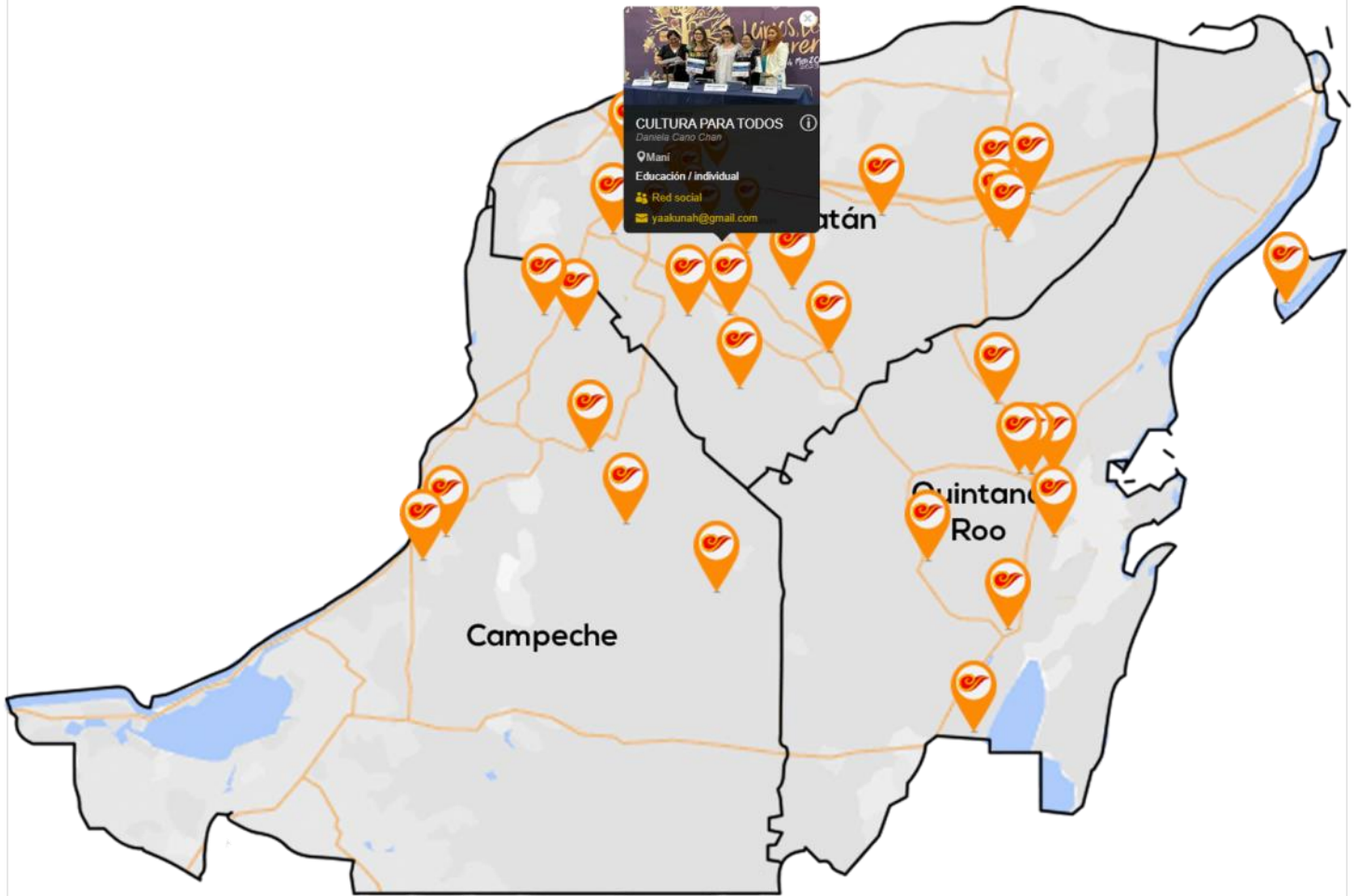
Ti' **ROSA ELIDE VÁZQUEZ CAIUCH** tu chan kaajil Chapab, le 19 de Mayo ku k'iimbesik u k'iin u k'aaba'.

Ti' **DIEGO ARMIN PACHECO EK** tu kaajil K'omch'een, le 26 ti' Mayo ku k'iimbesik u k'iin u k'aaba' .Kí'imak óolal ti leti'ob.

Mapa de Activismo Lingüístico.

Táan u líik'il jump'éeel mapa tu'ux ku chíikpajal tuláakal le meyajo'ob táan u taal u beeta'al yóolal maaya t'aan wáa ku táakbesiko'ob maaya ichil u meyajo'ob, bey xan le ku káajal u meyajta'al way Mayabe'.

Le kúuchila' ti yaan tu página web U Péekbal Waye' / mapa

Táakbesabáj

Le péekbala', ku kaxantik yéetel ku ts'aik u chíikulil tia'al k k'ajóoltik k meyaj, k múul kaambal, lik'esik k óol yéetel k láak'intikbáaj.

Kux teech, yaan wa ba'ax ka beetik yóo'lal maaya t'aan yéetel a k'áat wáa a táakbesabáaji'.

Escanerart le QR wáa ts'áank'abt waye' tia'al ka béeyak a ts'íibtikabaj.

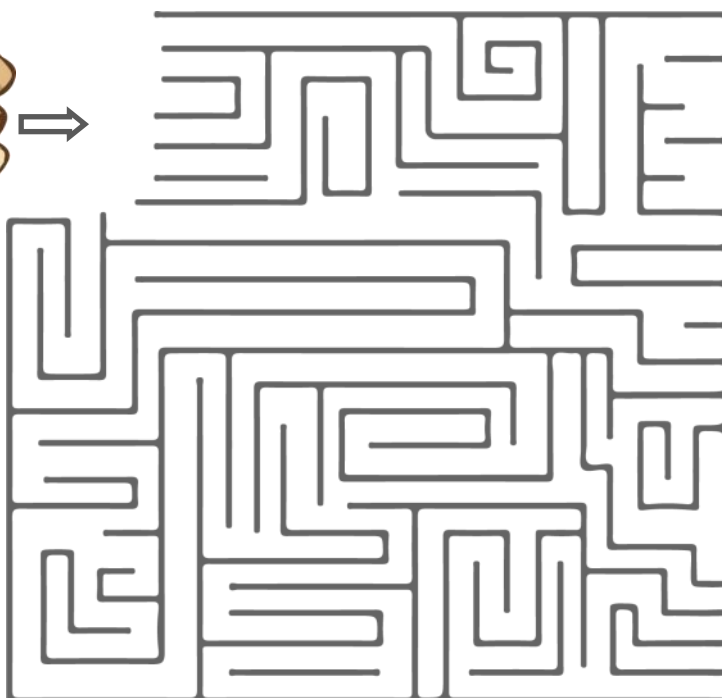
Náaysaj óol

Kaxan t'aano'ob.

- ÁANTAJNEN
- KÁASTELAN
- KUXLAKECH
- PAACHIL
- BEEYKÚUNSEJ
- JOOPOL
- KANÁANTBIL
- LÉEMBALTAL
- LUULUCH
- NÁACHILECH
- ÓOLANKIL
- NÁAYIL
- NIKIKBAL
- JOONAJILECH
- MUXBIL
- NOJOCHEN
- OKSAJÓOL
- PÉEKBALECH
- MAAYAEN
- LÍISAJÓOL

K E W X J W D F P N F W Ñ M P T G N E N
 K V V P G R L A T L A B M E É L E Q G I
 K W N N O J O C H E N T Y U S M R B A I
 J Ñ A S J J H Ñ L G Ñ H E G C C L J J K
 O C L Y N H L U U L U C H E E C B Ñ Ó I
 M B E S E C K P É E K B A L E C H W O K
 Y I T I N E A S T R L O P O O J U M L B
 L I S Z J L N A K L N Y G Y L Ñ U U A A
 I M A S A I Á G O J N E C Z H X F K N L
 Z Ñ Á A T J A K Y T D E Y M B H A Q K J
 K Q K I N A N H B G K W U I G Y V A I D
 M P P Y A N T N Á A Y I L G E S U M L K
 Ñ A I Q Á O B H C E K A L X U K K T X Z
 P A C K E O I R F U H Y Y R Q N M F V N
 S C T M M J L D Q G T F H Ñ O K Z C D Z
 H H M P O J E S N U Ú K Y E E B N E U P
 X I J F R K P U I M Y L Q F L I A Q B N
 N L M A A Y A E N A F L O Ó J A S I Í L
 N B O U H C E L I H C A Á N S P S R L C
 Ñ C K U C J U C M C E X L O Ó J A S K O

Áantajnen tia'al ka béeyaj u séebtal u k'uchuj le chan peek' yiknal u yo'och baak.

K'alk'alak t'aano'ob.

Buuts', buuts', buuts', kéen yanak buuts'e' ku púuts'ul a wíits'in yéetel u puuts'.

Yéetel u puuts' a wíits'in ku puts'ul kéen yanak buuts', buuts', buuts'.

Na'ato'ob.

Wa na'at na'ateche' na'at le na'ata':

U paache' láaj tso'ots, u ts'ue' láaj chak.

,nxn,x

U boletín Péekbal'ob

Wa a k'áat a k'áam u boletínes u péekbal waye' ichil láalaj wí'inale', xeen tu pagina web wáa ts'áank'abt **waye'** ka u bisech tu'ux je'el u béeytal a suscribirtikabae', chen k'aanan to'on jump'éeel a correo yéetel a k'aaba'.

A k'aaba.

A correo.

Ba'ax le Redo'

Le je'ela, jump'éeel kúuchil tu'ux kun múuch'ul, ku núupul yeetel kun mu'uk'antal meyajo'ob tu yóo'lal maaya t'aan.

Ba'ax u biilal

Ti'al u k'i'itbesa'al yéetel u ye'esa'al u yich meyaj, tuukul, k'áat chi'ob tu yóo'lal maaya t'aan.

Bix kun Meyaj

Ti'al u k'i'itbesaj láalaj wí'inaj u yich le ba'axo'ob táan u yúuchul jejeláas tu'uxo'ob.

Ba'ax ku ts'aik.

Láak'inaj ti' láalaj meyaj, chíikulo'ob ti'al ka béeyak, ti'al u mu'uk'aantal, beey xan, nu'ukul wa chíikulo'ob tu'al u yajsa'al u yool kaaj, je'ex videos, audios, materiales impresos, siibalo'ob, kaansajilo'ob, tsikbalo'ob ti'al u mu'uk'antal k óol tu yóo'lal k maayail.

Bix je'el in péeksik u yool in kaajale'

Bey jump'éeelili'on ichil le REDo' yan k jo'olintik jéejelas náaysajóolilo'ob ti Redes Sociales, yéetel ichil jéejelas kaajilo'ob, tu'ux je'el u páajtal a táakpajal yéetel a múuch' meyaje'.

